

Ennen maahantuloa

Maahantulo ja kuntaan asettuminen

Osallisuuden tuki

Yhdenvertainen kohtaaminen
Yksilöiden tavoitteiden ja toiveiden kuuntelemista
Henkilön toiveiden ja taustan huomioiminen

Kansainvälisen suojelun tarjoaminen
Haavoittuvassa asemassa olevien tukeminen

Tiedon antaminen Suomesta ja sijoituskunnasta
Annetaan mahdollisuus vaikuttaa kuntapaikan sijaintiin

Odotuksista keskusteleminen
Terveiden ja kielitaidon erityinen huomioiminen
Tietojen huolellinen kirjaaminen valintamatkalta
Merkityksellisiä, konkreettisia kysymyksiä valintamatkalla

Osallisuus yksilölle

Mahdollisuus ilmaista toiveita
Kuulluksi tuleminen yksilöllisesti
Mahdollisuus vaikuttaa itseä koskeviin päätöksiin
Oikeus tietoon
Mahdollisuus kysyä ja saada vastauksia

Kiintiöpakolaisten toiveet (Osallisuutta rakenteisiin)

Rauha ja turva
Parempi elämä
Apua terveyteen
Apua lapsille
Työ tai yritys
Halu pois lähtömaasta

Osallisuuden tuki

Yhdenvertainen kohtelu ja kohtaaminen
Luottamuksen rakentaminen
Henkilökohtaista osallisuuden kokemusta tuetaan
Itsemääräämistä ja itsenäisyyttä vahvistetaan
Ymmärrystä kiintiöpakolaisen maasta ja kulttuurisista piirteistä

Tilaa ja aikaa toipua ja asettua
Terveystiedot ja sukulaissiteet huomioitu kunnassa
Toiveita ja tarpeita huomioitu valintamatkalta
Pakolaisen etu keskiössä kuntaan sijoittamisessa
Resurssija kotoutumisen tuen yksilöllisiin tarpeisiin
Yhdenvertaisia mahdollisuuksia palveluihin
Sujuvia ja joustavia paikkakuntakohtaisia prosesseja

Matalan kynnyksen tukea
Verkostoyhteistyötä
Tietoa toimijoiden yhteyshenkilöistä
Opetetaan arjen hallintaa ja suomalaista kulttuuria
Konkreettisia neuvoja arjesta ja asiointista
Mahdollisuus vaihtaa omaa työntekijää
Tukitoimia ja nimetty taho taloudenhallinnan tueksi
Vapaaehtoisia auttamassa ja vertaistoimintaa
Tapahtumia
Suomalaisten ja pakolaisten kohtaamispaikkoja
Kannustamista ja ohjaamista yhteisöihin
Kulttuuriohjausta ja seksuaalikasvatusta
Harrastustoimintaa
Asiakasraateja
Keskustelua palveluista ja eri näkökulmista

Osallisuus yksilölle

Saa tietoa
Toiveita sekä tavoitteita huomioidaan
Voi itse päättää asioistaan
Voi vaikuttaa elämäänsä
Elämänhallintaa ja voimaantumista
Itsenäisyyttä
Ymmärrystä kotoutumisen prosessista
Kykyä löytää tietoa ja apua
Saa turvallisuuden tunteen
Ymmärrystä, että saa olla osallisena
Kykyä ja mahdollisuuksia vaatia tarvitsemaansa
Kyky asettaa terveitä hyvinvoinnin rajoja

Kontakteja, keneltä soittaa apua
Mahdollisuus opiskella kieltä ja työllistyä
Mahdollisuus osallistua yhteiskunnan toimintoihin
Perheen ja lasten tarpeet huomioidaan
Liikkumaan ja kulkemaan oppimista
Erilaisia tapoja kohdata ihmisiä ja kommunikoida
Tutustuu suomalaisiin ja luo sosiaalisia verkostoja
Mahdollisuus olla itsekin auttaja ja vapaaehtoinen

Kiintiöpakolaisten toiveet (Osallisuutta rakenteissa ja toimintatavoissa)

Uusi elämä
Turvallisuus
Työ
Perheelle tukea
Oppi suomen kielestä ja kulttuurista
Kotoutuminen
Ystäviä
Unelmien toteuttaminen
Apua ja tukea

Kotoutumista edistävät palvelut, arki ja työelämä Suomessa

Osallisuuden tuki

Kuuntelemista ja kuulemista
Valintojen kunnioittamista ja hyväksymistä
Huomioidaan eri tilanteita ja ominaisuuksia
Toiminnan reflektointi ja arviointi suhteessa tarpeisiin
Palautetta suoraan pakolaisilta itseltä
Ennakkoluulotonta kohtaamista
Mukaan ottamista ja kanssakäymistä
Samankaltaisuuksien ja vertaistuen huomioiminen

Aikaa toipua traumaista ja kotoutua
Turvallinen asuinalue
Kohtuuhintaisia etnisiä kauppoja tai -tuotteita
Riittävä resurssointi tukijärjestelmissä
Riittävä resurssointi ryhmätoiminnoissa
Kohdennetut palvelut pakolaisen tarpeista
Kotoutumissuunnitelmassa omat tavoitteet
Psykologian palveluita
Ymmärrys sotatraumoista ja niiden vaikutuksista
Tietoisuus/ymmärrys heikoista digitaaloista
Tuki digitaalisten kehittämiselle
Ymmärtämisen varmistaminen (kotoutumisprosessi, Suomi ja kulttuuri)
Tiedon pilkkominen ja esimerkit
Kertauskurssit 3 vuoden jälkeen maahan tulosta

Järjestöjen tuki

Hyvinvointialueen ja eri viranomaisten tuki
Toimijoiden selkeät roolit ja vastuut
Koordinaatio kotoutumisen tuessa (ei katveita/päällekkäistä työtä)
Konkreettista, vierellä kulkevaa, apua
Apua lainsäädännön ymmärtämiseen
Omakielinen yhteyshenkilö ja ohjaus
Matalan kynnyksen neuvontapaikka
Tapahtumia ja harrastustoimintaa aikuisille ja lapsille
Toimintaa huomioiden isät ja lapset
Luontevia kohtaamispaikkoja ja tekemistä
Rasminvastaista toimintaa
Vapaaehtoistoiminnan selittäminen
Vapaaehtoistoiminnan järjestämisen tuki
Epävirallisen vapaaehtoistoiminnan (yhteisön tuen) ymmärtäminen
Vaikuttamis- ja yhdistystoiminnan tuki

Omakielinen tuki 1krt/vk kielikursseille
Suomen kielen suullinen kurssi (ennen kirjallista)
Ei pitkiä taukoja kielikurssien välillä
Työharjoittelujako kielikurssien välille/pitkille lomille
Järjestetyt harjoittelupaikat

Työharjoittelu alalla, mistä kokemusta
Käytännön toiminta ja kanssakäyminen
Oppisopimuskoulutus ja suomen opettelua
Suomen kielen opettelua työpaikalla
Kotiäideille kielen opiskelumahdollisuuksissa
Ammatillisten koulutusten vaatimusten ja sisältöjen arviointi

Työllistymisen tuki, koulutusta ja työkokeiluja
Malleja työllistymiseen heikommalla kielitaidolla
Aiemmin hankitun osaamisen hyödyntäminen
Käytännöllisiä malleja osoittaa osaaminen
Motivaatioon tarttumista ja yksilöllinen tuki
Työnhaun konkreettinen tuki ja neuvot
Yritystoiminnan tuki ja koulutus
Työ väylänä kansalaisuuteen
Työnantajien tukeminen ja opastus heikommalla kielitaidolla työllistämiseen

Osallisuus yksilölle

Henkilökohtainen kokemus
Itsemääräämisoikeus
Itseä koskevien asioiden ymmärrys
Arjen selviytymisen taitoja
Omien tarpeiden määrittely
Mahdollisuus toimia, osallistua ja vaikuttaa
Mahdollisuus tehdä omia valintoja arjessa
Rohkeutta ja uteliaisuutta poistua kotoa
Motivaatio ja sitoutuneisuus kotoutumiseen
Vastuu omasta elämästä
Itsenäinen toiminta
Tasavertaisuus
Voimaantumisen tunne
Mukana olo päätöksenteossa
Mahdollisuus näyttää osaamista/kykyjä

Tieto: saa olla osallisena (ideologian ymmärtäminen)
Pääsy yhteisöihin ja vuorovaikutukseen
Vaikuttamistoiminnassa olemista
Yhteisöllisyyden tunne
Taito puhua ja kirjoittaa suomeksi
Pääsy yhteiskuntaan
Molemmipuolinen hyöty yhteiskunnassa
Työllistymisen/yritystoiminta
Opiskelu
Talusasiat kunnassa
Mahdollisuus omakieliseen tietoon ja kommunikointiin
Oman kulttuurin ilmaiseminen
Mahdollisuus vapaaehtoistoimintaan
Yhdistystoiminnassa omien visioiden toteutus

Kiintiöpakolaisen toiveet (Osallisuutta toimintatavoissa ja rakenteissa)

Oma päättäväisyys ja itsenäisyys
Kyky hoitaa omia asioita
Normaali elämä: veronmaksu, työ, perhe-elämä
Suomen kansalaisuus
Oma ja lasten turvallisuus
Terveys
Oma asunto
Ystäviä
Oman kulttuurin tuominen Suomeen
Lapsille mahdollisuuksia
Ajokortti
Kielen oppiminen
Ammatti
Opiskelu
Työ tai yritys
Perhe-elämän ja työn yhdistäminen
Halu antaa takaisin ja kiittää Suomea
Nopeita väyliä työelämään
Tuki työnhakuun